

Přebytek mléka v Evropě sráží ceny. Čeští farmáři přicházejí o stamiliony

10.3.2026 - Barbora Pánková | Akademie věd České republiky

Čtvrtka másla za dvacet korun nebo litr mléka za desetikorunu. Na takové akční ceny lákají v těchto dnech zákazníci supermarketů. Výkyvy na evropském trhu s mlékem, kde se v posledních měsících hromadí přebytky suroviny, kterou není kam udat, však způsobují vážné problémy dodavatelům - tedy zemědělcům i potravinářům. Výkupní cena mléka soustavně klesá a jen za poslední měsíc se podle oficiálních statistik propadla o korunu na litr. Agrární komora ČR proto kvůli obavám z dalšího vývoje požádala Ministerstvo zemědělství o pomoc pro chovatele.

Farma Agrocentrum Jizeran, která v podhůří Krkonoš chová 570 dojnic Českého strakatého plemene, přišla jen za leden na tržbách za mléko oproti předchozímu měsíci o zhruba 400 tisíc korun, tedy přibližně o 10 procent méně. *„Každý podnikatel, včetně nás zemědělců, počítá s určitým rizikem. Pokud ale budou ceny mléka klesat takovým tempem, budeme muset začít vážně uvažovat o tom, co dál. Mléko je pro nás hlavní komoditou a snažíme se, aby prostředí i výživa našeho dobytka byly na co nejlepší úrovni. V minulých letech jsme proto investovali do rekonstrukce stáje, skladovacích kapacit pro krmiva a celkové modernizace provozu,“* poznamenal **ředitel podniku Martin Lev**. Farma se kromě produkce mléka zaměřuje také na chov masného skotu a doplňkově pěstování pšenice, žita, ječmene, kukuřice, hrachu a jetelotravních směsí.

Jeho slova potvrzují poslední data Českého statistického úřadu, podle kterých ceny mléka skutečně klesají. Zatímco ještě v prosinci loňského roku dostávali zemědělci za litr mléka zhruba 13 korun, v lednu to bylo už jen 12 korun. Výkupní ceny se začaly snižovat přibližně od října a výhlídky na další období nejsou podle chovatelů sdružených v Agrární komoře ČR příliš příznivé. Přitom kvalita mléka se meziročně zvýšila prakticky ve všech parametrech. Na podobné cenové klouzačce se ostatně vezou producenti mléka napříč celou Evropou, jak dokládají i statistiky Evropské komise.

„Situace v sektoru mléka není dobrá. Jen za poslední kvartál se cena snížila o téměř korunu a půl na litr, což se může spotřebitelům zdát zanedbatelné. Pro jednotlivé farmy to ale znamená ztráty ve stovkách tisíc korun měsíčně. Produkci mléka navíc nelze jednoduše zastavit jako výrobu v nějaké továrně, abyste mohli čekat na lepší cenu. Současné ceny nepokrývají chovatelům ani produkční náklady, natož aby mohli investovat do dalšího rozvoje farem a lidí, kteří na nich pracují. Pro ty, kteří ještě nemají zainvestováno, to může být likvidační,“ uvedl **předseda Komoditní rady pro mléko a hovězí maso při Agrární komoře ČR Leoš Říha**, který je zároveň viceprezidentem této největší zemědělské organizace v Česku.

Nepříznivá situace na evropském trhu je podle zemědělců mimo jiné důsledkem nedávných čínských cel na dovoz mléčných výrobků z Evropy. Ta byla zavedena jako odvetné opatření za evropská cla na dovoz elektromobilů z Číny. Koncem loňského roku přesahovala čínská cla 40 procent. V polovině února sice Čína oznámila jejich snížení na necelých 12 procent, trh se ale zatím výrazněji nerozhýbal a přebytky mléčné suroviny na něm zůstávají.

„Čeští chovatelé dojnic se tak stávají obětí geopolitické hry o elektromobilitu. Poptávka po mléce v Evropě přitom zůstává zhruba stejná, takže se trh prakticky nehýbe. To vytváří tlak jak na producenty mléka, tak na výrobce mléčných produktů, kteří se přetahují o to, komu a kam dodají a za jakou cenu. Mléko, které bylo dosud ekonomickým tahounem mnoha zemědělských podniků v

Česku, se tak stává zdrojem obav o jejich další existenci," sdělil **prezident Agrární komory ČR Jan Doležal**, který je zároveň viceprezidentem evropské zemědělské organizace COPA.

Na hraně udržitelnosti se podle zástupců sektoru pohybují i výrobci mléčných produktů. Levnější surovina totiž nedokáže vyrovnat vysoké náklady na jejich výrobu. Mlékárny navíc čelí levné konkurenci z jiných evropských zemí, kde je rovněž přetlak mléka a mléčných výrobků a zároveň se doprodávají zásoby z předchozího období.

„Této situace využívají obchodní řetězce, které tlačí na snižování nákupních cen. Díky tomu si mohou dovolit výrazně zlevňovat zboží na pultech a lákat zákazníky do obchodů. Spotřebitelské ceny mléka se nyní někde pohybují kolem deseti korun za litr, máslo se v jednom obchodním řetězci prodávalo v akci dokonce za 19,90 koruny za čtvrtku, tedy 250 gramů. Za takovou cenu ale není možné máslo ani vyrobit,“ uvedl **předseda Českomoravského svazu mlékárenského Jiří Kopáček**.

Aktuální problémy chovatelů i zpracovatelů projednala Komoditní rada pro mléko a hovězí maso při Agrární komoře ČR na svém jednání v úterý 10. března. Její členové se rozhodli obrátit na Ministerstvo zemědělství s žádostí o podporu producentů, která by pomohla sektoru překlenout současné obtížné období.

„Pomoci našim chovatelům může každý spotřebitel, pokud bude upřednostňovat lokální produkty. Důležitá je také podpora zpracování, proto budeme hledat způsoby, jak podpořit to, aby se co nejvíce našeho mléka u nás i zpracovalo. To je dlouhodobá cesta ke stabilitě. Stejně tak může pomoci větší uplatnění lokálních potravin ve veřejném stravování,“ řekl **ministr zemědělství Martin Šebestýan**.

Ministerstvo má podle něj i některé konkrétní nástroje přímé pomoci producentům a zpracovatelům. *„Jednou z možností je zvýšit maximální výši zálohy u podpor na dobré životní podmínky zvířat. Bez přímého dopadu na státní rozpočet by příjemci získali větší část finančních prostředků dříve a mohli lépe zvládnout současný tlak na trhu. V úvahu přichází také národní program QCZ pro zpracovatele mléka. Bylo by však nutné na jeho spuštění najít dodatečné finanční prostředky. Na evropské úrovni jsme v případě potřeby připraveni požádat o aktivaci mimořádných tržních a finančních opatření Evropské unie. Mohlo by jít o využití krizové rezervy společné zemědělské politiky nebo přípravu mimořádného evropského plánu pro mléko, který by umožnil aktivovat finanční nástroje Unie včetně podpory dobrovolného omezení produkce a cílené pomoci nejvíce ohroženým producentům,“* dodal **ministr zemědělství**.

Kontakt pro média:

Agrární komora České republiky
tisková mluvčí Barbora Pánková
tiskove@akcr.cz, pankova@akcr.cz
tel.: 721 306 431

Agrární komora České republiky sdružuje většinu podnikatelů v zemědělství, lesnictví a potravinářství. Prosazuje a obhájí oprávněné zájmy svých členů už třicet let. Její členové produkují přes 80 procent veškerých komodit a obhospodařují 1,4 milionu hektarů zemědělské půdy. AK ČR má zhruba tři tisíce členů, což zahrnuje kolem osmi set soukromě hospodařících rolníků, a zbytek tvoří zemědělské organizace. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové 32 profesních svazů, sdružení a unií, v nichž se příslušnost podnikatelů překrývá a které rovněž sdružuje AK ČR. Je také součástí mezinárodních organizací COPA-COGECA, ELO a Farm Europe a účastní se pravidelných jednání zemědělských nevládních organizací Visegrádské skupiny.

<https://www.akcr.cz/txt/prebytek-mleka-v-evrope-srazi-ceny-cesti-farmari-prichazeji-o-stamiliony>